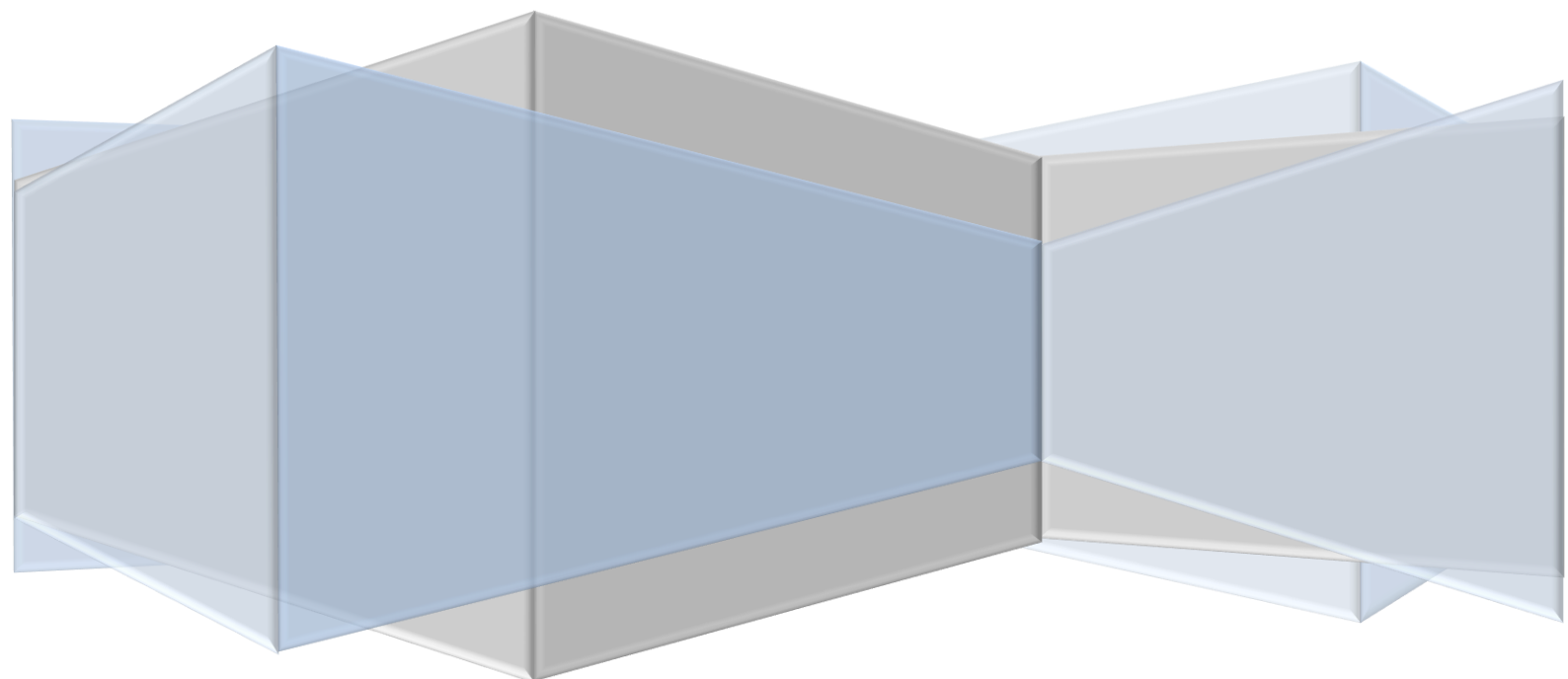

Školní vzdělávací program

Školní družina

Darina Povolná, Eva Langová, Marie Kubišová

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika zařízení	3
2.1 Charakteristika školy	3
2.2 Charakteristika školní družiny	3
3. Cíle vzdělávání	4
3.1 Klíčové kompetence	4
3.1.1 Kompetence k učení	4
3.1.2 Kompetence k řešení problémů	4
3.1.3 Kompetence komunikativní.....	5
3.1.4 Sociální a personální kompetence.....	5
3.1.5 Občanské, činností a pracovní kompetence.....	6
3.1.6 Kompetence k naplnění volného času.....	6
3.2 Cíle Školní družiny při škole v Kravsku.....	6
3.3 Specifické cíle školní družiny s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
4. Délka a časový plán vzdělávání.....	8
5. Formy vzdělávání.....	8
6. Obsah vzdělávání.....	8
6.1 Činnosti žáků ve školní družině	9
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání	10
9. Materiální podmínky	10
10. Personální podmínky	10
11. Ekonomické podmínky	11
12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	11
13. Dokumenty školní družiny	12

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu: ŠVP pro školní družinu Kravsko

Škola: Základní škola a mateřská škola, Kravsko,
příspěvková organizace

Adresa školy: Kravsko 169, 671 51

Zřizovatel školy: Obec Kravsko (Kravsko 12, 671 51,
tel.: 515 255 131)

IČO: 70999708

IZO: 102855412 RED - IZO: 600127486

Ředitelka školy: Mgr. Simona Jakešová

Autoři ŠVP Školní družiny: Darina Povolná

Kontakty:

Tel.: ředitelna - 530 512 268

E-mail: zskravsko@zskravsko.cz

Webová stránka: www.zskravsko.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2019

.....

Mgr. Simona Jakešová, ředitelka školy

2. Charakteristika zařízení

2.1 Charakteristika školy

Základní a mateřská škola v Kravsku je umístěná v klidné a okrajové části obce Kravsko. Doprava žáků do školy je zprostředkovávána pomocí integrované autobusové dopravy, která zajišťuje svoz dětí z okolních vesnic. Budova je složena z devíti pavilonů vzájemně propojených chodbami. V okolí školy se nachází nově vybudovaný sportovní areál, který žákům slouží nejen v době vyučování, ale i jako prostor pro trávení volného času a k realizaci volnočasových sportovních aktivit. Součástí školy jsou dvě oddělení mateřské školy, školní družina, školní klub a jídelna. Po skončení vyučování mohou děti navštěvovat zájmový kroužek, družinu či klub nebo možnosti zájmového vzdělávání kombinovat.

2.2 Charakteristika školní družiny

Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy – a to především žákům 1. stupně ZŠ. O přijetí k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky – zápisního lístku, její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny. Běžně se školní družina otvírá pro tři oddělení školní družiny. Zpravidla až 90 žáků může být zařazeno do tří oddělení školní družiny. V případě poklesu žáků může dojít ke sloučení oddělení. Do každého oddělení se zpravidla zapisuje 30 žáků. Všem oddělením je k dispozici tělocvična, dětské hřiště, multifunkční sportoviště za budovou školy a počítačová učebna. Provozní doba je upravena podle potřeb školní družiny. Školní družina se řídí vnitřním řádem ŠD. Žáci hradí poplatek ve výši určené směrnicí školy o úplatě ve ŠD. Provoz zajišťují kvalifikované vychovatelky, které splňují podmínky pro výkon této práce. Činnost školní družiny probíhá ve dnech školního vyučování. O školních prázdninách jen v případě zájmu o tento provoz.

3. Cíle vzdělávání

Cíle zájmového vzdělávání jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání, které vymezuje § 111 školského zákona č. 561/2004 Sb. a zároveň je brán zřetel na věkové a individuální zvláštnosti účastníků a na personální, materiální, ekonomické a další podmínky vzdělávání a výchovy.

3.1 Klíčové kompetence

Zájmové vzdělávání jakožto mezičlánek mezi institucionální výchovou a rodinnou výchovou, pomáhá rozvíjet a posilovat klíčové kompetence žáků, mezi které patří:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské, činnostní a pracovní
- kompetence k naplnění volného času

3.1.1 Kompetence k učení

- Žák má chuť učit se a následně dokončit započatou práci,
- umí kriticky zhodnotit své výkony,
- je schopen učit se nejen spontánně, ale i vědomě, přičemž si klade otázky a následně na ně aktivně vyhledává odpovědi,
- má schopnost všimnout si souvislostí mezi studovanými jevy a samostatně tyto jevy pozoruje a popřípadě s nimi experimentuje,
- umí získávat vědomosti z různých literárních pramenů a své zkušenosti pak uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

3.1.2 Kompetence k řešení problémů

- Žák je schopen při řešení specifického problému navrhnout několik možných postupů a následně tyto postupy porovnat a po uvážení výběru vybrat pouze jeden postup vedoucí k cíli,

- dokáže zhodnotit vybrané postupy a stejně tak je schopen kriticky zhodnotit svoji úspěšnost,
- rozlišuje správná a chybná řešení a spontánně přichází s návrhem nového řešení,
- při řešení problému využívá kreativního myšlení.

3.1.3 Kompetence komunikativní

- Žák ovládá verbální i neverbální komunikaci, jakožto způsob dorozumívání s vrstevníky a dospělými a umí se také vyjádřit písemně,
- vhodně se vyjadřuje, své myšlenky formuluje ve větách,
- umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými,
- je schopen projevovat se na veřejnosti a účinně se zapojit do diskuse,
- žák umí řešit konflikty a dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí a nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým,
- využívá informační a komunikační prostředky a z předkládaných informací si dokáže vybrat podstatné informace.

3.1.4 Sociální a personální kompetence

- Žák je schopen plánovat, organizovat, řídit a hodnotit,
- odhaduje rizika svých nápadů,
- spolupracuje ve skupině a podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,
- při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů a v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti dalších lidí,
- má o své osobě pozitivní představu, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

3.1.5 Občanské, činností a pracovní kompetence

- Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit,
- chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých,
- udržuje kolem sebe zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské),
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny
- chápe, že rozvoj a udržení lidských hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují,
- váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání a projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům,
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

3.1.6 Kompetence k naplnění volného času

- Žák umí účelně trávit volný čas a orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití,
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování),
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

3.2 Cíle školní družiny při škole v Kravsku

Cíle, které jsou stanoveny pro výchovu a vzdělávání ve školní družině v Kravsku jsou následující:

- Umožnit žákům, kteří navštěvují školní družinu, osvojit si strategie učení a následně je motivovat pro celoživotní učení.
- Podněcovat žáky k samostatnému tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Vést žáky, aby byli schopni všestranně a účinně komunikovat.
- U žáků je podporována schopnost spolupráce a respektování nejen vlastní práce, ale i práce a úspěchu druhých.
- Přípravovat žáky, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, která uplatňují svá práva a plní své povinnosti.
- Motivovat žáky k projevování pozitivních citových reakcí v chování, jednání a v prožívání životních situací
- Napomáhat rozvíjet vztahy ke svému sociálnímu prostředí a formovat vztah k přírodě
- Vést žáky k zodpovědnosti ke svému fyzickému, duševnímu a sociálnímu zdraví.
- Podporovat u žáků schopnost tolerance a ohleduplnosti k ostatním lidem, k jejich kulturám a duchovním hodnotám a učit je žít v souladu s lidmi.
- Pomáhat žákům objevovat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a dále je společně uplatňovat s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

3.3 Specifické cíle školní družiny s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola v Kravsku pozitivně přistupuje k problematice integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Svůj vzdělávací program proto individuálně upravuje podle potřeb žáků se specifickými poruchami učení nebo chování. Škola je také otevřena pro žáky se zdravotním postižením či sociálním nebo zdravotním znevýhodněním, stejně tak jako pro žáky talentované a nadané. Tito žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. Je nutná úzká spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.

Cíle, které jsou stanoveny pro výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině v Kravsku jsou následující:

- Podporovat a posilovat schopnost koncentrace žáků.
- Usměřňovat projevy hyperaktivity a impulsivního jednání, které ve většině případů doprovází poruchy učení.
- Zajistit těmto žákům individuální přístup a respektovat jejich pracovní tempo.

- Motivovat ke školní práci (např. možnost zopakovat si probírané učivo, vyplňování domácích úkolů)
- U nadaných žáků podporovat pozitivní motivaci ke školní práci a podle zájmu rozšiřovat a prohlubovat probírané učivo a podporovat tím rozvoj nadání dítěte.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Organizační struktury ŠD jsou značně proměnlivé a zájmově podřízené. Z tohoto důvodu je tematický plán rozpracován na jeden školní rok. Roční cyklus navržených témat je průběžně doplňován a kreativně reaguje na různorodé zájmové objekty a měnící se podmínky prostředí.

5. Formy vzdělávání

Formy vzdělávání ve školní družině nejsou ostře ohraničeny, a proto se zde otevírá možnost pro využití alternativních forem výuky (například semináře, skupinové a kooperativní vyučování, individualizované a diferencované vyučování, projektové vyučování a další). Při výběru konkrétní formy vzdělávání hraje velkou roli zájem žáků. Činnosti ŠD jsou proto založeny na dobrovolných hrách, které přinášejí dětem nové informace, znalosti, dovednosti a zážitky. Z důvodu vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí se také využívá forma individuální práce. Otevřená nabídka spontánních činností je základem neformální „kamarádké“ komunikace.

Příležitostně může ŠD svoje činnosti představit v podobě besídek, soutěží a vystoupení.

6. Obsah vzdělávání

Obsahem zájmového vzdělávání ve ŠD je naplnění volného času dětí zájmovou činností, která je zaměřena na různé vzdělávací oblasti a průřezová témata rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání.

6.1 Činnosti žáků ve školní družině

- **činnosti napomáhající k relaxaci a odpočinku** (pexeso, karty, puzzle, četba knih a časopisů, řešení kvízů, rébusů, křížovek, hádanek tematické vypravování, vlastní příběhy a zážitky...)
- **pohybové a rekreační činnosti i mimo prostor klubovny** (soutěže ve stolním tenise, kulečnick, fotbal, běžecké závody...)
- **činnosti umožňující rozvoj počítačové gramotnosti** (výukové hry na počítačích, vyhledávání témat seminárních prací, rozvoj tvůrčích schopností, postřehování, zrychlování orientace ve virtuálním prostředí a podpora soustředění se
- **činnosti zdokonalující sebeobsluhu** (upevňování hygienických návyků a dodržování hygienických pravidel kulturního prostředí, vedení ke kulturním projevům a návykům, minimalizace vulgarismů...)
- **činnosti příležitostné** - kresba, vystřihování, výroba předmětů, výzdoba školního klubu...)

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družina zřízený v základní škole v Kravsku klade velký důraz na rovný přístup ke vzdělání žáků bez jakékoli diskriminace, přičemž zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami zde mají jistotu důstojného přístupu, respektu a solidarity nejen ze strany pedagogů, ale i žáků, kteří jsou k dodržování těchto hodnot vedeni. Ve školní družině se tak mohou společně vzdělávat všichni žáci a rozvíjet si všeobecný rozhled s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.

8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

Školní družina je přístupná všem žákům 1. stupně, přičemž účast na aktivitách je založena na dobrovolnosti. Žáci jsou na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky zařazeni do daného zájmového útvaru. Přihláška je platným dokumentem školní družiny, v níž obsažená data jsou zapsána ve školní matrice, vedené podle školského zákona. Pobyt žáka, stejně tak jako v jiných zájmových útvarech, je zaznamenávám v třídní knize. Ukončit docházku do ŠD může zákonný zástupce na základě písemného sdělení. Jestliže žák vážným způsobem poruší řád ŠD či ohrozí zdraví své nebo ostatních dětí, může ředitelka školy po předchozím projednání s rodiči rozhodnout o jeho vyloučení.

9. Materiální podmínky

Výuka ve ŠD probíhá v předem určených prostorech školy, které splňují požadavky na prostředí stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělání dětí a mladistvých. Prostory družiny splňují estetická kritéria. Výzdoba je obměňována dle aktuálních zájmových témat přihlášených žáků. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením. Pro činnosti ve školní družině jsou využívány také prostory tělocvičny a venkovní sportovní areál, který je také součástí školy.

10. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve ŠD zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, jejichž odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem. Tito pracovníci umí vytvořit příznivé sociální klima, efektivně jednat se svěřenými žáky a využívají k práci s žáky své kreativní a tvůrčí schopnosti. Předpokladem vedoucího oddělení ŠD je schopnost zorganizovat zájmové vzdělávání. Vyučující si dokáže získat žáky ke spolupráci, má povědomí o právních důsledcích a zná bezpečnostní předpisy pro práci ve volnočasových aktivitách. Vzdělávání v družině využívá širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.

11. Ekonomické podmínky

ŠD je školské zařízení, které je součástí základní a mateřské školy v Kravsku. Účast ve ŠD je zpoplatněna dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb. Částka byla rozdělena do tří období a její výše činí za období:

- září – prosinec 400 Kč,
- leden – březen 300 Kč
- duben – červen 300 Kč.

Úplata je splatná vždy předem. Pokud za dítě není úplata uhrazena, ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině platí stejná ustanovení o BOZP jako v době vyučování. Pokud pedagogický pracovník využívá pro svoji činnost odborné učebny (tělocvična, keramická dílna, počítačová učebna...), řídí se příslušnými řády platnými pro tyto pracovny. Žáci přihlášení do ŠD jsou na začátku školního roku poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách.

Školní družina svojí činností zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci jsou školeni k předcházení rizikových situací, a tudíž jsou schopni vyhodnotit rizikovost zájmových činností. Žákům je tak zajišťována nejen bezpečnost fyzická, ale také sociální a emocionální.

Bezpečnost školní družiny zajišťuje:

- neustálý dozor pedagogického pracovníka
- zdravé prostředí
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- věková přiměřenost činností
- ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy
- plánování činnosti
- podíl žáků na zájmových činnostech

13. Dokumenty školní družiny

- Školní matrika
- Doklady o přijetí (příhláška)
- Záznamy o úrazech dle vyhlášky č. 64/2005 Sb. (kniha úrazů)
- Třídní kniha (přehled výchovně vzdělávací práce, docházka)